

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA
KOCHANOWSKIEGO
W SZÓWSKU**

rok szkolny 2024/2025

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Szkoły Podstawowej w Szówsku.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej w Szówsku.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Szówsku opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji programu realizowanego w roku szkolnym 2023/24,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły - koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowanej przez dyrektora, uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym,

ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Misja szkoły

„Każdy uczeń osiąga sukces na miarę swoich możliwości”

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska.

Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno.

Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

Wizja szkoły

„Przez całe życie uczymy się i nabywamy nowe umiejętności”

Stworzenie, dzięki odpowiedniemu programowi, metodom nauczania i środkom, takich warunków nauczania i uczenia się, które umożliwią wszystkim uczniom pełny rozwój ich uzdolnień.

1. Szkoła stwarza uczniom bezpieczne i optymalne warunki do rozwoju postaw ważnych dla obywatela Europy.
2. Przygotowuje uczniów do wypełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.
3. Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie jakości.
4. Kadre szkoły tworzy zespół nauczycieli nastawionych innowacyjnie, którzy chętnie się doksztalają i doskonalą.

5. Szkoła jest otwarta na środowisko i współpracę ze strukturami samorządowymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz edukacji i pomocy społecznej.

Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Szówsku jest Polakiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

1. jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
2. czerpie radość z nauki;
3. przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
4. potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
5. potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
6. zgodnie współpracuje z innymi;
7. jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka;
8. jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
9. rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
10. dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych;
11. potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego:

- powszechna znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Wszyscy pracownicy Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Szówsku mają

obowiązek dostosowania swoich działań do zapisów niniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,

- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości,
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,

- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu

przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Zadania programu wychowawczo-profilaktycznego dla naszej szkoły na rok szkolny 2024/2025 uwzględniają następujące kierunki polityki oświatowej państwa:

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

Realizacja programu przebiegać będzie we współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi z wykorzystaniem programów zewnętrznych:

- Sądem rodzinnym i kuratorami sądowymi
- Komendą Policji w Jarosławiu i Posterunkiem Policji w Wiązownicy
- PCEN w Przemyśle i Rzeszowie
- Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarosławiu
- Parafią Rzymskokatolicką w Szówsku
- GOPS w Wiązownicy
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
- Jarosławskim Stowarzyszeniem Szkół Promujących Zdrowie
- Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Wiązownica
- Polskim Związkiem Wędkarskim
- Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Jarosławiu
- Klubami sportowymi działającymi na terenie Gminy Wiązownica

- Gminnym Centrum Kultury w Wiązownicy
- Miejskim Ośrodkiem Kultury w Jarosławiu
- Biblioteką Miejską w Jarosławiu

Niniejszy program profilaktyczno-wychowawczy szkoły powstał na podstawie diagnozy (ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców, obserwacji, spostrzeżeń, rozmów z rodzicami).

W okresie od 17.06.2024 r. do 19.06.2024 r. przeprowadzono ankietę ewaluacyjną online wśród uczestników programu wychowawczo-profilaktycznego. W ankiecie wzięło udział 163 osoby, w tym 64 uczniów kl. IV-VIII i 99 rodziców kl. 0-VIII.

Wnioski z ankiet:

1. W szkole uczniowie uzyskują wiedzę na temat zapobiegania zakażeniom, uzależnieniom (papierosy, narkotyki, alkohol, Internet), kulturalnego zachowania, stosowania zwrotów grzecznościowych oraz zdrowego stylu życia.
2. Uczniowie najczęściej biorą udział w zabawach i wydarzeniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym (np. wycieczki, ogniska) oraz wyjściach do kina, teatru, muzeum.
3. Prawie 90% uczniów czuje się bezpiecznie w szkole, a w razie kłopotów i trudności wie do kogo zwrócić się o pomoc. Najczęściej jest to wychowawca, następnie pedagog/psycholog. Prawie 80% ankietowanych twierdzi, że sposób reagowania w ww. sytuacjach spełnia ich oczekiwania.
4. Według ankietowanych w szkole są jasno określone zasady, które są przestrzegane często lub zawsze.
5. Ponad 50% uczniów uważa, że ich klasa nie jest zgranym zespołem.
6. Ponad 60% uważa, że rzadko popada w konflikty z innymi uczniami, a w klasie nie ma uczniów którzy dokuczają.
7. Uczniowie wiedzą jak radzić sobie w sytuacjach stresujących, w większości są pewni siebie i myślą, że są "fajną osobą", a także podejmują i nawiązują kontakt ze swoimi kolegami.
8. Ponad 60% uczniów przyznaje, że na terenie placówki zdarzyło mu się doświadczyć przemocy, najczęściej w formie wyzwisk, ośmieszania i bójki.
9. Ponad 70% ankietowanych zdobywa w szkole wiedzę na temat negatywnego działania środków uzależniających, a wszyscy potrafią odmówić gdyby namawiano ich do zażywania.
10. Prawie 63% uczniów uważa, że lekcje wychowawcze są interesujące.

Rekomendacje na nowy rok szkolny

1. Organizacja warsztatów na temat radzenia sobie ze stresem, technik relaksacyjnych i dbania o zdrowie psychiczne.
2. Organizacja gier i zabaw, które sprzyjają budowaniu pozytywnych relacji między uczniami, skutecznej komunikacji i pracy zespołowej.
3. Zachęcanie uczniów do angażowania się w lokalne inicjatywy i działania na rzecz społeczności.
4. Organizacja spotkań, konkursów i projektów związanych z historią, kulturą i tradycjami kraju.
5. Wprowadzenie lekcji dotyczących ekologii, zmian klimatycznych i zrównoważonego rozwoju.
6. Kontynuowanie zebrań i dni otwartych, podczas których rodzice będą mogli dowiedzieć się o działaniach szkoły i uczestniczyć w życiu społeczności szkolnej.

Wnioski z ankiet dla rodziców

1. Rodzice oceniają kontakty z wychowawcą i innymi nauczycielami na bardzo dobre lub dobre.
2. Według ankietowanych najczęstszym przejawem agresji w szkole jakiej spotkało ich dziecko są: przezwiska, wulgaryzmy, w mniejszym stopniu wymuszenia i bójki.
3. Ponad 60 % rodziców zna bardzo dobrze program wychowawczo-profilaktyczny.
4. Według ankietowanych pozytywne aspekty szkoły to: dobry kontakt z dyrektorem i kadrami pedagogicznymi, stołówka szkolna, uprzejma i przyjazna atmosfera, indywidualne podejście do każdego ucznia.

Rekomendacje

1. Organizacja spotkania z ciekawymi ludźmi, przedstawicielami różnych zawodów, dzień pasji, kontynuowanie zawodów sportowych, imprez tematycznych i akcji prowadzonych w roku szkolnym 2023/2024.
2. Lekcje i projekty związane z kształtowaniem wartości takich jak szacunek, uczciwość, odpowiedzialność.
3. Wprowadzenie działań mediacyjnych, gdzie uczniowie uczą się rozwiązywać konflikty w sposób pokojowy.
4. Zwiększenie nacisku na dyscyplinę uczniów i konsekwencje nieodpowiednich zachowań.

Działania wychowawczo-profilaktyczne

Cele	Działania	Odpowiedzialni
Promowanie zdrowego stylu życia		
- Zwiększenie świadomości zdrowotnej wśród uczniów. - Promowanie aktywności fizycznej jako elementu zdrowego trybu życia. - Zapobieganie uzależnieniom i promowanie zdrowych nawyków żywieniowych. - Dbłość o środowisko naturalne w duchu zrównoważonego rozwoju. - Kształtowanie umiejętności	Warsztaty i prelekcje dla uczniów i rodziców: - o Spotkania z dietetykiem. - o Warsztaty kulinarne promujące zdrowe przepisy, przygotowanie zdrowego drugiego śniadania. - o Prelekcje na temat znaczenia zrównoważonej diety. - o Spotkania z policjantem, ratownikiem medycznym, strażakiem. - o Warsztaty z udzielania pierwszej pomocy. Aktywności sportowe: - o Organizacja turniejów sportowych, rajdów, występów tanecznych. - o Zajęcia pozalekcyjne z różnych dyscyplin sportowych. - o Udział w lokalnych zawodach sportowych. - o Uruchomienie siłowni. Programy edukacyjne na temat uzależnień: - o Prelekcje prowadzone przez specjalistów.	Zespół promujący zdrowie Wychowawcy we współpracy Domem Kultury Higienistka szkolna Zespół wychowawców Dyrekcja Nauczyciele wych. fizycznego Wychowawcy Nauczyciele wych. fizycznego Nauczyciele wych. fizycznego Dyrekcja Pedagog szkolny

udzielania pierwszej pomocy.	- o Realizacja programu Szkoła Promująca Zdrowie. - o Kampanie informacyjne o skutkach uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki). - o Udział w ogólnopolskich kampaniach antynarkotykowych. Dni propagujące zdrowie, bezpieczeństwo i dbałość o środowisko przyrodnicze: - o Organizacja Dni Zdrowia z udziałem ekspertów. - o Działania w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. - o Organizacja Dnia Ziemi, Sprzątanie Świata, Dnia Krajobrazu, Dnia Drzewa. - o Badania profilaktyczne (pomiar ciśnienia, BMI). - o Pokazy zdrowego gotowania i degustacje. - o Organizacja egzaminu na kartę rowerową. - o Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznej ewakuacji z budynku Szkoły. Przeprowadzanie w Szkole próbnych alarmów ewakuacyjnych.	Zespół promujący zdrowie Wychowawcy, specjaliści ppp, higienistka szkolna Zespół promujący zdrowie, nauczyciel biologii Odpowiedzialni nauczyciele Higienistka szkolna Odpowiedzialni nauczyciele Zespół do spraw bezpieczeństwa Zespół do spraw bezpieczeństwa
Kształtowanie postaw prospołecznych		
- Rozwój umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych. - Promowanie empatii, tolerancji	Zajęcia integracyjne i wyjazdy edukacyjne: - o Wycieczki szkolne. - o Gry i zabawy integracyjne podczas lekcji wychowawczych. - o Wyjazdy edukacyjne do instytucji kulturalnych i naukowych. - o Zajęcia pozalekcyjne z wychowawcą, dyskoteki.	Wychowawcy Wychowawcy Nauczyciele Wychowawcy

i współpracy wśród uczniów. - Wzmacnianie więzi społecznych w grupie rówieśniczej. - Aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. - Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	- Organizowanie form pomocy koleżeńskiej. Projekty społeczne i wolontariat: - Realizacja projektów społecznych angażujących uczniów w działania na rzecz lokalnej społeczności. - Współpraca z lokalnymi organizacjami charytatywnymi. - Organizacja akcji wolontariackich. - Działanie Szkolnego koła Erasmus. Warsztaty na temat komunikacji i współpracy: - Warsztaty rozwijające umiejętności skutecznej komunikacji. - Ćwiczenia i symulacje uczące współpracy i rozwiązywania konfliktów.	Uczniowie, wychowawcy Wychowawcy, opiekunowie SU Opiekunowie Szkolnego Koła Wolontariatu, wychowawcy Opiekunowie Szkolnego Koła Erasmus Pedagog/specjaliści Pedagog/specjaliści
Wzmacnianie wartości i postaw obywatelskich		
- Rozwój postaw obywatelskich i patriotycznych. - Wyrabianie dbałości o język ojczysty. - Nabycie wiedzy o swoim regionie. - Pogłębianie poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie	Edukacja obywatelska: - Lekcje na temat historii, kultury i tradycji narodowych. - Upowszechnianie wiedzy o tym, jak działają zasady demokracji, prawa ucznia, jakie są kompetencje samorządu, jak może wyglądać współdecydowanie i branie odpowiedzialności za swoją najbliższą przestrzeń. - Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości. - Debata „Czy posługujemy się poprawną polszczyzną?” - Organizacja spotkań, konkursów	Nauczyciel historii, wychowawcy Nauczyciel historii, wos, wychowawcy Wychowawcy Nauczyciele języka polskiego

świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych. - Kształtowanie odpowiedzialności i za społeczność lokalną i środowisko naturalne. - Promowanie wartości demokratycznych i praw człowieka. - Kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz głównych świąt religijnych i państwowych.	i projektów związanych z historią, kulturą i tradycjami kraju. ○ Konkurs fotograficzny – najpiękniejsze miejsca w naszej gminie ○ Programy edukacyjne na temat praw człowieka i demokracji. ○ Warsztaty na temat roli obywatela w społeczeństwie. ○ Organizacja uroczystości patriotycznych oraz udział w lokalnych imprezach patriotycznych. ○ Dbanie o miejsca pamięci narodowej. ○ Udział w akcjach: Narodowe Czytanie, Szkoła do hymnu. ○ Wycieczki do Parlamentu Polskiego. Spotkania z posłami, senatorami RP. Projekty ekologiczne: ○ Kampanie na rzecz ochrony środowiska. ○ Projekty związane z recyklingiem, oszczędzaniem zasobów naturalnych, zmian klimatycznych i zrównoważonego rozwoju. ○ Organizacja wydarzeń ekologicznych (np. Dnia Ziemi, Dnia Krajobrazu, Sprzątanie Świata, Dzień Czystego Powietrza, Święto Drzewa). Akcje charytatywne i społeczne: ○ Organizacja zbiórek i akcji charytatywnych. ○ Wolontariat na rzecz lokalnej społeczności. ○ Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Promowanie tolerancji i różnorodności: ○ Warsztaty na temat tolerancji i akceptacji różnorodności.	Nauczyciel historii, wychowawcy Nauczyciel plastyki, wychowawcy Nauczyciel historii, wychowawcy Nauczyciel wos, wychowawcy Nauczyciele wg harmonogramu Odpowiedzialni nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy Opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu, wychowawcy
---	--	--

	○ Kampanie przeciwko dyskryminacji i mowie nienawiści. ○ Projekty promujące wielokulturowość i różnorodność w szkole.	Specjaliści ppp Nauczyciele języków obcych
Wspieranie rozwoju emocjonalnego uczniów		
- Rozwój umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami. - Promowanie zdrowia psychicznego. - Budowanie pozytywnej samooceny i poczucia własnej wartości.	Zajęcia rozwijające umiejętności radzenia sobie ze stresem: ○ Warsztaty na temat technik relaksacyjnych. ○ Programy uczące zarządzania czasem i organizacji pracy. Indywidualne wsparcie psychologiczne: ○ Dostępność indywidualnych konsultacji z psychologiem szkolnym. ○ Programy terapeutyczne dla uczniów z problemami emocjonalnymi. ○ Wsparcie dla uczniów w sytuacjach kryzysowych. ○ Organizacja Dni pasji. Warsztaty na temat emocji i ich wyrażania: ○ Zajęcia rozwijające umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji. ○ Ćwiczenia na temat konstruktywnego wyrażania emocji. ○ Spotkania z terapeutami specjalizującymi się w pracy z młodzieżą. Programy profilaktyczne dotyczące zdrowia psychicznego: ○ Kampanie promujące zdrowie psychiczne. ○ Tworzenie przestrzeni w szkole do relaksu i wyciszenia.	Specjaliści ppp Specjaliści ppp wychowawcy Specjaliści ppp Specjaliści ppp, Nauczyciele Specjaliści ppp Specjaliści ppp, Wychowawcy Specjaliści ppp Specjaliści ppp Wszyscy pracownicy szkoły

	Organizacja wydarzeń promujących dobrostan psychiczny (np. Tydzień Zdrowia Psychicznego).	Specjaliści ppp, nauczyciele
Budowanie poczucia bezpieczeństwa		
- Redukcja zachowań agresywnych i przemocy w szkole poprzez uczenie się sposobów rozwiązywania problemów, budowania atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję - Budowanie bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego. - Wzmacnianie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami. - Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz	Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli, rodziców i uczniów: - Szkolenia na temat rozpoznawania i interweniowania w przypadkach przemocy. - Warsztaty z zakresu komunikacji bez przemocy. - Szkolenie dla rodziców dotyczące radzenia sobie z agresją u dzieci. - Szkolenie na temat ochrony danych osobowych. - Upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy, jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji. - Warsztaty i seminariów na temat zastosowań AI w edukacji. Programy: - Szkolenie uczniów w zakresie mediacji rówieśniczej. Wprowadzenie innowacji pedagogicznych na temat - System mediacji w szkole. - Realizacja programu „Bezpieczni w sieci”. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne: - Konsultacje z pedagogiem szkolnym. - Upowszechnienie wiedzy o standardach ochrony małoletnich. - Indywidualne programy	Dyrekcja Specjaliści ppp Specjaliści ppp Dyrekcja Nauczyciel informatyki, wychowawcy Dyrekcja Specjaliści ppp Nauczyciel informatyki Pedagog Wychowawcy Specjaliści ppp

minimalizowanie ich negatywnych skutków. - Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. - Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia.	interwencyjne dla uczniów przejawiających agresywne zachowania. - o Spotkania ze specjalistami w ramach godzin wychowawczych. - o Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej. - o Zorganizowanie odchodów Dnia Bezpiecznego Internetu. - o Tworzenie i dystrybucja materiałów edukacyjnych na temat przemocy. - o Spotkania z przedstawicielami policji i organizacji zajmujących się przemocą.	Specjaliści ppp Specjaliści ppp, nauczyciel informatyki, wychowawcy nauczyciel informatyki, Specjaliści ppp Specjaliści ppp
Współpraca z rodzicami i społecznością lokalną		
- Wzmocnienie współpracy między szkołą a rodzicami. - Zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły. - Budowanie relacji szkoły z lokalną społecznością.	Regularne spotkania z rodzicami: - o Organizacja zebrań klasowych i spotkań indywidualnych. - o Warsztaty i szkolenia dla rodziców na temat wspierania dzieci w nauce i rozwoju. - o Konsultacje i dni otwarte dla rodziców. - o Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców. Informowanie rodziców o postępach i problemach uczniów: - o Regularne raporty i spotkania dotyczące wyników i zachowania uczniów. - o Tworzenie platformy komunikacyjnej (np. dziennik elektroniczny).	Wychowawcy Wychowawcy, specjaliści ppp Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy

	- o Spotkania informacyjne i edukacyjne dla rodziców. Współpraca z lokalnymi instytucjami: - o Partnerstwa z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi. - o Udział w lokalnych wydarzeniach i inicjatywach. - o Realizacja wspólnych projektów społecznych. Organizacja wydarzeń społecznych i integracyjnych: - o Festyny, pikniki, dni otwarte szkoły. - o Wspólne projekty kulturalne i sportowe. - o Programy wolontariackie angażujące całą społeczność szkolną.	Wychowawcy Nauczyciele, specjaliści Nauczyciele Nauczyciele Wychowawcy, nauczyciele Opiekunowie Szkolnego Koła Wolontariatu, nauczyciele
--	--	--

Ewaluacja

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo - profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został pozytywnie zatwierdzony przez:

Radę Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Szówsku
w dniu.....

Radę Rodziców w dniu.....